

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENSTNr. 127453.DIENSTGEHEIMWEEKOVERZICHTNo. 2/1952.Verzonden aan:Zie verzendlijst No. 113722Verzonden op:

17 JAN. 1952

G R O E P I - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

<u>Gemeente</u>	<u>Datum</u>	<u>Aanwezig/ Zaalcap.</u>	<u>Stemming</u>	<u>Sprekers</u>	
Nieuwe Pekela	8/12	60/--	--	G.Maas	Propaganda-feest- avond
Lutjewin- kel Gem. Winkel	17/12	25/40	--	--	Waarheidfilm- tournee
Oudkars- pel Gem. Langendijk	18/12	30/100	rustig appl.	--	Waarheidfilm- tournee
Hoorn	19/12	70/100	rustig matig appl.	J.Boeder	Waarheidfilm- tournee
Beverwijk	20/12	±550/550	rustig	--	Filmvoorstel- ling C.P.N.
Wieringen	20/12	150/200	--	H.Bodde	Waarheidfilm- tournee
Alkmaar	21/12	100/100	rustig	H.Khuis- tingh-Ne- ven	Waarheidfilm- tournee
Dordrecht	21/12	125/160	leuw	L.Uitten- boogaard	Waarheidfilm- tournee
Hilversum	21/12	80/90	rustig geanimeerd	J.Haken	Feestverg. tgv. Stalins verjaar- dag <u>Rotterdam</u>

DIENSTGEHEIM

W.O. 2/1952, blz. 2.

Rotterdam	21/12	750/95	rustig opgew.	J. Geerligs	Waarheid-feest- avond
Utrecht	23/12	28/--	--	Jhr. G. J. v. Suchtelen	Boekbespreking ond. "Ver van Moskou"
Jubbega- Schurega Gem. Heerenveen	29/12	80/150	rustig	H. Gortzak	Waarheid-feest- avond

COLLECTIEF OVERZICHT

ALGEMEEN.

Het einde van de "Stalinwerfactie", een actie om het aantal abonné's op "De Waarheid" te vergroten, was aanleiding tot het houden van enige Waarheidfeestavonden, waarop ook de verjaardag van Stalin werd herdacht. In het kader van de Waarheid-filmtournee werden de Russische films "De Roem van de Sport", "Lente in Saken" en "Het zwarte goud" vertoond. De film "Natasja" werd op de C.P.N. filmavond te Beverwijk gedraaid.

Aan de bijeenkomsten werd medegewerkt door verschillende plaatselijke "Morgenrood"-koren, het toneelgezelschap "De Rode Vaan" uit Beerta, Bob van Rhijn met een pantomineprogramma en anderen.

De belangstelling voor de avonden was groot.

Gecolporteed werd met het "Piet van Staveren" nummer van "Jeugd", met "Vrede" en met "De Waarheid". Gecollecteerd werd voor het verkiezingsfonds.

LEUZEN.

Op spandoeken waren leuzen aangebracht zoals "Voor Vrede, Werk en Woningen"

"Werft abonné's voor De Waarheid".

Ook waren geschilderde reclameplaten aangebracht van adverteerders in "De Waarheid" met daarbij een grote plaat met opschrift "Doe als Wies en koopt bij...".

Hier en daar waren de zalen versierd met rode- en Nederlandse vlaggen en een enkel portret van Stalin.

Tegen de jaarswisseling werd door verschillende sprekers een overzicht gegeven van de huidige binnenlandse- en internationale toestand. MAAS noemde 1952 een jaar, waarin beslist zou worden over oorlog of vrede. De oorlogsdreiging komt volgens hem echter niet van Rusland, dat, als het oorlog wilde, niet zou wachten tot de anderen klaar waren met hun bewapening.

UITTENBOOGAARD wees er op dat de oorlogsvoorbereiding van Amerika als een donere wolk boven de wereld hangt. Truman heeft immers gezegd, liever oorlog dan crisis te willen.

Volgens

DIENSTGEHEIM

W.O. 2/1952, blz. 3.

Volgens spreker kunnen wij hiertegenover stellen het stralend blauw van de vredeshemel, die zich uitspant boven de Sovjet Unie en de Volksdemocratische landen.

Naar aanleiding van het ambtenarenverbod werden enige protesten naar de regering gestuurd. De "regering Drees" werd hierover fel becritiseerd. J. HAKEN betoogde dat alleen de angst Dr. Drees en zijn "trawanten" heeft gedreven tot deze maatregel, welke het tegendeel zal uitwerken van wat de regering er van verwacht.

Ter gelegenheid van zijn twee- en-zeventigste verjaardag werd "de grote leider van de October revolutie", kameraad Stalin, verheerlijkt.

De communisten worden niet door Rusland met geld gesteund, zoals "zekere personen" menen, aldus H. GORTZAK. Voor acties moet altijd bij het werkende volk worden aangeklopt. Sprekende over onze "democratische" vrijheden vroeg Gortzak zich af wat te denken van de vrijlating van Christiansen en de gratie voor de beul Kotáll⁸ terwijl Piet van Staveren zeven jaar gevangenisstraf krijgt omdat hij in Indie niet wilde vechten.

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Delft	24/12	75/150	lauw	H. Hoekstra
Wormer- veer	25/12	170/---	halm	J. J. v. Wijn- gaarden

Naar de mening van Hoekstra had minister Drees met het ambtenarenverbod vooral de jeugd willen treffen.

Van Wijngaarden betoogde, dat het goed was zich tijdens de Kerstdagen te bezinnen op de oorlog in Korea. Als voorbeeld van de "Amerikaanse terreur" in Korea noemde hij het doodmartelen van "een secretaresse van een bepaalde partij", wier driejarig dochttertje levend met haar was begraven. De bijeenkomst bedoeld als afsluitingsavond van de medicamentenactie ten behoeve van Korea werd, evenals te Delft, besloten met een bal.

Spandoeken: "Vrede tussen alle volken", "Internationale samenwerking", "Voor herstel van vrijheid en recht", "Piet van Staveren moet vrij", "Jeugd strijdt voor de vrede" en "De Grote Vijf bijeen".

D. I E N S T G E H E I M

W.O. 2/1952, blz. 4.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Glaner- brug	24/12	32/80	lauw	G.L.Huiskes- Hampsen	vert. Hon- gaarse film "Bevrijde grond"
Enschede	26/12	60/100	lauw	idem	idem

Srpeekster verheerlijkte de door haar zelf waargenomen toestanden in de Sovjet Unie. In dat land behoefde de film "Bevrijde grond" niet meer te worden vertoond omdat het reeds lang bevrijd was van elke kapitalistische overheersing.

Gecolporteed werd met het blad "Jeugd". Kaarten werden verkocht ten behoeve van het "Amnestiecomité Piet van Staveren"

ARBEIDERSBOND VOOR CULTUUR (Bond van Socialistische Zang en Muziek Verenigingen)

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Winschoten	22/12	125/200	rustig	E.Stuttje	Jaarlijkse uit- voering
Groningen	29/12	300/300	orde- lijk	onbekend	idem

Stuttje was van mening, dat tegen het ambtenarenverbod moest worden geprotesteerd. Hij vergeleek de houding van de Regering t.o.v. de Indonesie-weigeraars met die jegens de oorlogsmisdadigers Christiansen en Kotalla. De aanwezigen werden opgewekt te strijden tegen het Amerikaanse kapitalisme en voor de vrijheid.

Te Winschoten werd een tweetal moties aangenomen betreffende Christiansen en Piet van Staveren.

Na afloop van het vocale gedeelte van de avonden werd gedanst.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 2/1952, blz. 5.

VREDESBEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Alkmaar	18/12	20/60	--	A.Torenvlied verslagverg. v. H.Versnel de nationale H.K.J.de Haan vredesconferen- F.v.d.Linden tie

Door het geringe aantal aanwezigen had de bijeenkomst het karakter van een "praatavond". Torenvlied gaf zijn indrukken weer van de te Amsterdam gehouden vredesconferentie. Hij noemde ds. van Dalen een bezielend spreker. Alleen zijn gesticuleren was al een gang naar Amsterdam waard.

Van der Linden, sprekende namens het A.N.J.V., stelde voor vredespropagandamateriaal in handen te stellen van hen die nog geen "lef" konden opbrengen voor de handtekeningenactie.

VERENIGING "NEDERLAND-U.S.S.R."

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Rotterdam	19/12	43/60	aand.	P.J.G.A.Hendrix lezing
Utrecht	26/12	280/325	rustig	L.D.E.J.Kramer film: "In vredetijd"
Krommenie	26/12	280/325	--	J.J.v.Harlingen film: "Ver van Moskou"
Losser	28/12	38/150	rustig	R.Meulenbroek- Klijnsma film: "Be- vrijde grond"

Hendrix beweerde, dat de kerk in de Sovjet Unie een levende kerk is met een grote vrijheid. Echter niet volkomen vrij zoals in het Westen. Propaganda naar buiten mag niet gevoerd worden. Ook bestaan er geen Christelijke scholen, kerkelijke bladen enz. Deze rechten zijn wel toegekend aan de bestrijders der kerk. Spreker was van oordeel, dat een christen wel

D I E N S T G E H E I M

V.O. 2/1952, blz. 6.

wel rechten heeft als staatsburger doch nimmer als christelijk, kerkelijk persoon. Voor een christen ligt het vaderland in het hiernamaals en zodoende zijn de vermenechte rechten, zoals het Westen die ziet, zeer betrekkelijk.

Kramer betoogde, dat slechts een gesloten kameraadschap van werkers de vrede kan redden. Hij deelde mede, dat het maandblad "NU" de volgende maand in uitgebreide vorm en in driekleurendruk zal verschijnen.

Van Harlingen legde de nadruk op de gunstige toestanden waaronder de arbeiders in de Sovjet Unie zouden leven. Niet Rusland maar Amerika was de oorlogsophitser. Hij besloot zijn toespraak met de woorden: "Stalin betekent vrede".

Te Losser wekte spreekster op deel te nemen aan een protestactie tegen het ambtenarenverbod.

G R O E P IV-A - EENHEIDSVLIJCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	
Voorst	8/12	28/200	flauw	G.Jansen H.Kobus	filmavond afd. Terwolde van de E.V.C.
Amsterdam	24/12	350/700	gema- tigd	J.Bussink H.J.Nooter B.Brandsen	Openb.land.pro- testverg. tegen de werkclassifi- catie, belegd door "De Metaal"
Amsterdam	24/12	900/5000	rustig	H.Hovens W.Hartog B.Blokzijl	Openb.land. de- monstratieve verg. van bouwvakarbei- ders belegd door de ABWB

Op de in Amsterdam gehouden protestvergadering tegen de werkclassificatie belichtte H.J. NOOTER de invoering van dit systeem tegen de achtergrond van de voortschrijdende bewapening. Volgens spreker zou dit systeem volkomen passen in het program van loondruk, harder werken en toenemende werkloosheid. Ook bepaalde Nooter zijn gehoor bij de in het vooruitzicht gestelde huurverhoging van 35% en het ambtenarenverbod. Dit laatste noemde hij "Verraad van de eerste orde".

B.BRANDSEN bracht een broederlijke strijdgroet over van de bouwvakarbeiders, die in de Apollo-hal bijeen waren. Ook hij critiseerde het ambtenarenverbod. De volgens de regering Drees

D I E N S T G E H E I M

W.O. 2/1952, blz. 7.

aan de E.V.C.-leden gegeven geheime opdrachten, noemde hij een leugenachtige bewering. Spreker betoogde dat de E.V.C.-organisatie moest worden versterkt. "Wij moeten onze N.V.V.-medearbeiders ervan overtuigen, dat het nodig is zich tegen de politiek van de regering teweer te stellen", aldus Brandsen.

Aan de discussie namen 18 personen deel, waaronder 2 N.V.V.-ers, 1 K.A.B.-er en 1 C.N.V.-er. Deze laatste begon met te zeggen dat hij misschien door de aanwezigen zou worden uitgefloten. Hij zou namelijk niet spreken over de werkclassificatie, maar over het symbool van het Kerstfeest. Hij gaf een getuigenis van zijn christelijk geloof en eindigde met te zeggen: "Wij komen er niet door onze eisen te stellen en met de vuist op de tafel te slaan. Wij hebben iets anders nodig in ons leven, een hogere Leiding". Zijn woorden werden onder grote stilte aangehoord.

In de zaal waren de volgende opschriften aangebracht: "Voor 10% loonsverhoging", "Vrijheid van organisatie voor alle werknemers", "Geen werkclassificatie", "Tegen de werkloosheid", "Vrede op aarde". Ook was naast het podium een kerstboom geplaatst, terwijl in de zaal kerstversiering was aangebracht.

Bij de aanvang van de demonstratieve vergadering van bouwvakarbeiders in Amsterdam waren 900 personen aanwezig. Na de pauze was dit aantal verminderd tot 500 personen.

Volgens H.HOVENS, die als voorzitter fungeerde, was de gemeente Amsterdam er de oorzaak van dat de zaal niet gevuld was, en wel door het uitbetalen van de 25% toeslag voor werkloze bouwvakarbeiders op deze dag te stellen.

W.HARTOG hield een uitvoerig betoog over het toenemende woningtekort. Hij deelde vervolgens mede dat door de ABWB de eis werd gesteld dat er een eind werd gemaakt aan de woningellende, door de bouw van 300.000 woningen in de komende vier jaar.

Spreker vond het ambtenarenverbod een fascistische maatregel en een ernstige aanranding van de democratische rechten.

Ook B.BLOKZIJL sprak over het ambtenarenverbod. Aan het eind van zijn toespraak riep hij op tot eenheid in de strijd van N.V.V.-ers, K.A.B.-ers, C.N.V.-ers, E.V.C.-ers en ongeorganiseerden.

In een slotwoord riep W.HARTOG de aanwezigen op comité's op te richten ter bevordering van de woningbouw. Hij zei o.m. nog: "Wij moeten beginnen met het organiseren van een massabeweging in iedere plaats, zodat direct begonnen kan worden met de plannen, die nog bij de diverse gemeenten in de kast liggen". "Werkt niet harder, want harder werken is het produceren van werkloosheid". "De strijd die wij besloten hebben te voeren is er een voor de onafhankelijkheid en tegen de onderwerping aan Amerika". "Wij zullen de fakkel van het verzet moeten opnemen".

D I E N S T G E H E I M

W.O. 2/1952, blz. 8.

G R O E P IV-C - DIVERSEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Utrecht	15/12	200/300	rustig	een onbekende voorzitter L.de Jong J.G.Smidt
				Openb. demonstr. verg. v. N.S.-personeel belegd door de zgn. 4-October personeelscommissie

L.de JONG besprak de geschiedenis van het vakbondsapparaat voor de spoorwegen, voor en na de oorlog en drong aan op bundeling van krachten. Volgens spreker was de 4-October-commissie ingesteld in verband met de toenemende ontevredenheid onder het personeel ten gevolge van de ongeregelde diensten, de nachtarbeid en de stijgende kosten van het levensonderhoud. De commissie zou ervoor ijveren de ongunstige toestanden te verbeteren.

Bij de beantwoording van de discussie deelde L.de Jong nog mede dat de commissie nog geen richtlijnen had opgesteld, omdat ze pas met haar werk begonnen was. "Stakingen mogen niet plaats hebben, dit zou funest werken. Onze eisen moeten op een goede manier kenbaar worden gemaakt, zodat hier of daar geen excessen voorkomen. Wij willen een petitionnement organiseren en hiermee druk uitoefenen op de directie", aldus spreker.

G R O E P VI - ALGEMEEN NEDERLANDSE VREDES ACTIE (A.N.V.A.)

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Apeldoorn	20/12	31/60	rustig	Ds.W.Holwerda

Dr. Holwerda sprak over "Christendom, oorlog en militarisme. Hij keerde zich tegen de Korken, die nog niet veel van het waarachtige christendom hebben begrepen en het doden van mensen in de oorlog nog goedkeuren. Het militarisme noemde hij slavernij en de militairen slaven. Volgens spreker is christen-
plicht

DIENSTGEHEIM

W.O. 2/1952, blz. 9.

christenplicht niet "te doden", doch te weigeren anderen dood te schieten.

G R O E P VII.

JENQVA's GETUIGEN

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers

Brunssum	14/16 Dec.	250/--	rustig	W.C.Reintjes	Theocratische zone vergadering

De vergadering had een normaal verloop. Zoals gewoonlijk werd de geestelijkheid aangevallen, evenals Rusland en de satelietstaten wegens de christenvervolging die in die landen heerst.

P E R S O N A L I A.

Boeder (blz.1)
Jacob.

Hokzijl (blz.6)
Berend.

Bodde (blz.1)
Harm.

Brandsen (blz.6)
Bertus.

Bussink (blz.6)
Johannes.

Geerligs (blz.2)
Johan.

Gortzak (blz.2)
Hendrikus.

Haan (blz.5)
Hermanus Kornelis Jo

Haken (blz.1)
Jan.